

**ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
«ЦЕНТР ІННОВАЦІЙНИХ МЕДИЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
НАН УКРАЇНИ»
(ДНУ «ЦІМТ НАН України»)**

**ПОЛОЖЕННЯ
про наукове керівництво здобувачів
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
в ДНУ «Центр інноваційних медичних технологій НАН України»**

ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказом директора
ДНУ «ЦІМТ НАН України»

від «17» жовтня 2025р. №204

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою
ДНУ «ЦІМТ НАН України»

Протокол засідання
від «17» жовтня 2025р. № 9

КИЇВ – 2025

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. «Положення про наукове керівництво здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (далі-Положення) в ДНУ «Центр інноваційних медичних технологій НАН України» (далі-Центр) регламентує вимоги до наукового керівника, визначає порядок призначення, права і обов'язки та процедуру зміни наукового керівника.

1.2. Положення розроблено на підставі: Закону України «Про вищу освіту»; Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність»; Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261; Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою КМУ від 12.01.2022 р. № 44; Положення про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Державній науковій установі «Центр інноваційних медичних технологій НАН України».

1.3. Положення розроблене з метою підвищення ефективності та результативності наукового керівництва науково-дослідницькою роботою здобувача наукового ступеня доктора філософії (далі-здобувач) відповідно до чинного законодавства.

1.4. Контроль за якістю наукового керівництва покладено на Голову Вченої ради Центру.

2. ПОРЯДОК ПРИЗНАЧЕННЯ НАУКОВОГО КЕРІВНИКА

2.1. Науковий керівник (за його згодою) призначається здобувачу відповідно до його наукових інтересів з метою надання методичного і змістовного наукового керівництва щодо наукового дослідження здобувача, з метою формування компетентностей відповідно до вимог освітньо-наукової програми, контролю виконання здобувачем індивідуального плану та підготовки дисертації у встановлені строки.

2.2. Рішенням Вченої ради аспіранту може бути призначено два наукових керівники з відповідним розподілом навантаження та обов'язків між ними або змінено наукового керівника.

2.3. Науковий керівник призначається протягом місяця з дати наказу про зарахування здобувача відповідним наказом керівника Центру з числа штатних наукових працівників з науковим ступенем, рівень наукової активності якого засвідчується виконанням за останні п'ять років не менше трьох таких умов:

1) наявність наукових публікацій у міжнародних наукометричних базах (у тому числі у співавторстві);

2) наявність наукових публікацій у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України, та/або об'єктів прав інтелектуальної власності. Загальна кількість – не менше п'яти;

3) позитивна динаміка цитувань наукових праць;

4) наявність виданого підручника чи навчального посібника, що рекомендований МОН, іншим центральним органом виконавчої влади або Вченою радою Центру, або монографії (у тому числі у співавторстві);

5) наукове керівництво здобувача, який одержав документ про присудження наукового ступеня;

6) участь/залучення у міжнародних наукових конференціях;

7) робота у складі експертних рад з питань проведення експертизи дисертацій МОН або галузевих експертних рад Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, або Акредитаційної комісії, або їх експертних рад, або міжгалузевої експертної ради з вищої освіти Акредитаційної комісії, або трьох експертних комісій МОН (зазначеного Агентства, або Науково-методичної ради) науково-методичних комісій з вищої освіти МОН, або робочих груп з розроблення стандартів вищої освіти України;

8) виконання функцій наукового керівника або відповідального виконавця наукової теми (проєкту), або головного редактора/члена редакційної колегії наукового видання, включеного до переліку наукових фахових видань України, або іноземного рецензованого наукового видання;

9) участь в атестації наукових кадрів як офіційного опонента або члена спеціалізованої Вченої ради.

2.4. Науковий керівник, який є доктором наук, може здійснювати одночасне наукове керівництво (консультування), як правило, не більше п'яти здобувачів наукових ступенів, включаючи тих, що здобувають науковий ступінь доктора наук.

2.5. Науковий керівник, який має ступінь доктора філософії, може здійснювати одночасне наукове керівництво роботою над дисертаціями, як правило, не більше трьох здобувачів наукового ступеня доктора філософії.

2.6. На здійснення наукового керівництва роботою над дисертацією одного аспіранта (здобувача ступеня доктора філософії) науковому керівникові щороку відводиться навантаження у межах основного навантаження.

3. ПРАВА Й ОBOB'ЯЗКИ НАУКОВОГО КЕРІВНИКА

3.1. Науковий керівник здійснює наукове керівництво за науковою роботою аспіранта над дисертацією, проведенням його власного наукового дослідження, надає консультації щодо змісту і методології наукових досліджень аспіранта, контролює виконання індивідуального плану наукової роботи і відповідає перед Вченою радою Центру за належне та своєчасне виконання обов'язків наукового керівника.

3.2. У своїй повсякденній роботі науковий керівник повинен:

- постійно саморозвиватися та самовдосконалюватися у професійній сфері, підвищувати свій професійний і загальнокультурний рівні;
- сприяти розвитку здібностей здобувачів освіти, формуванню навичок здорового способу життя, дбати про їхнє фізичне та психічне здоров'я;
- здійснювати професійну діяльність на високому якісному рівні, застосовувати нові наукові знання під час підготовки здобувача, постійно підвищувати наукову кваліфікацію і викладацьку майстерність;
- працювати над розробкою власних та впровадженням інших сучасних медичних технологій, методик і програм;
- прагнути до вивчення та впровадження передового досвіду керівництва науковими дослідженнями;
- дотримуватись етичного кодексу ученого України;
- постійно дбати про культуру своєї поведінки, мови і спілкування. Не допускати ненормативної лексики, грубих і образливих висловлювань;
- висловлювати свою думку про роботу та наукові досягнення колег (здобувачів) чесно, чітко та неупереджено;
- показувати приклад порядності, толерантності та поваги до чужої думки, надавати допомогу своїм аспірантам в оволодінні навичками й уміннями наукової полеміки та дискусії;
- дотримуватись принципів наукової етики, уникаючи плагіату, привласнення наукових ідей з неопублікованих джерел, фальсифікацій; визнавати міжнародні та національні правові норми щодо авторських прав; використовувати інформацію з будь-яких публікацій за умови, що вказує джерело та проводить чітку межу між власними даними та здобутками інших.

3.3. Науковий керівник зобов'язаний:

- постійно здійснювати методичне і змістовне наукове консультування здобувача щодо виконання дисертаційного дослідження;
- надавати допомогу у виборі теми, доборі літератури, методології та методів дослідження;
- спільно із здобувачем складати індивідуальний навчальний план та індивідуальний план наукової роботи здобувача і контролювати їх виконання;
- визначати поетапні терміни виконання дисертаційної роботи;
- орієнтувати здобувача та регулярно надавати йому консультаційну допомогу;
- інформувати здобувача про семінари, конференції і наради з теми дослідження;
- надавати здобувачу допомогу в організації розміщення публікацій в провідні рецензовані наукові журнали і видання;
- контролювати відсутність плагіату в публікаціях і в дисертаційній роботі здобувача;
- аналізувати зміст роботи, висновки та результати дослідження;
- оцінювати якість і контролювати хід написання дисертації;
- приймати рішення щодо готовності дисертації до захисту;

- доповідати на засіданні Вченої ради Центру про хід виконання та завершення роботи;

- урахувувати індивідуальні нахили, потреби та інтереси кожного здобувача, надавати йому можливості конструювати власний професійний розвиток, виховувати у здобувачів відповідальність за власний вибір, власне життя, поведінку.

3.4. Науковий керівник несе персональну відповідальність за своєчасне виконання здобувачем індивідуального плану наукової роботи та індивідуального плану навчальної роботи. Після завершення здобувачем відповідної освітньо-наукової програми науковий керівник готує висновок з оцінкою роботи здобувача.

3.5. Науковий керівник має право:

- здійснювати відбір кандидатів для вступу до аспірантури;
- проводити попередню співбесіду з кандидатами в аспірантуру;
- вносити пропозиції щодо покращення якості роботи аспірантури;
- встановлювати індивідуальний графік консультацій зі здобувачем;
- надавати рекомендації здобувачу про зміну форми навчання, зміну наукового керівника;
- вносити пропозиції щодо дострокового відрахування здобувача, який не виконує індивідуальний план роботи.

4. ЗМІНА НАУКОВОГО КЕРІВНИКА

4.1. Зміна наукового керівника здобувача здійснюється рішенням Вченої ради Центру та вводиться в дію наказом директора Центру.

4.2. З метою забезпечення ефективної підготовки здобувача Центр змінює наукового керівника, зокрема у разі:

- припинення ним трудової діяльності на наукових посадах;
- неспроможності виконувати свої повноваження за станом здоров'я або його смерті;
- невиконання своїх обов'язків, визначених пунктом 3.3. цього Положення;
- прийняття в установленому порядку рішення про позбавлення права участі в підготовці та/або атестації наукових кадрів;
- притягнення до академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності відповідно до законодавства;
- у зв'язку зі зміною тематики дисертаційного дослідження здобувача;
- спільного бажання наукового керівника і здобувача;
- в інших випадках, передбачених законодавством.

4.3. Порушення науковим керівником принципів академічної доброчесності, виявлення академічного плагіату у дисертації здобувача, що подається для проведення попередньої експертизи або у захищеній дисертації є

підставою для позбавлення на два роки наукового керівника права участі в підготовці здобувачів.

5. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. Це Положення затверджується Вченою радою ДНУ «Центр інноваційних медичних технологій НАН України» та вводиться в дію наказом директора.

5.2. Усі зміни та доповнення або нова редакція Положення розглядаються та приймаються на засіданні Вченої ради і затверджуються наказом директора Центру.

5.3. При затвердженні нової редакції Положення, попереднє втрачає чинність.